

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00131/2021-01/4

Датум: 26. мај 2021. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутим пријавом државне помоћи број: 401-01-254/2021-04 од дана 6. маја 2021. године, коју је поднело Министарство културе и информисања, ул. Влајковићева бр. 3, Београд, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 67. седници, одржаној 26. маја 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује за реализацију Пројекта дигитализације програмског архива Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“, у сврху обављања основне делатности Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“ са пословним седиштем у ул. Таковска 10, Београд.

II Државна помоћ из тачке I диспозитива ЈЕ УСКЛАЂЕНА са правилима за доделу државне помоћи.

III НАЛАЖЕ СЕ Министарству културе и информисања да у року од три дана од дана потписивања достави Комисији за контролу државне помоћи Уговор о финансирању који се закључује између Републике Србије-Министарства културе и информисања, Влајковићева 3, Београд и Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“, Таковска 10, Београд, чији је предмет финансирање Пројекта дигитализације програмског архива „Радио-телевизије Србије“.

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чл. 30. и 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19, у даљем тексту: Закон) и чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Министарство културе и информисања (у даљем тексту: Подносилац или Подносилац пријаве) је, дана 10. маја 2020. године, доставио Комисији за контролу државне помоћи пријаву државне помоћи број: 401-01-254/2021-04 од дана 6. маја 2021. године, са Општим обрасцем пријаве државне помоћи. Саставни део Пријаве представља Предлог одлуке чији је саставни део Предлог уговора о финансирању пројекта дигитализације програмског архива Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“ који се закључује између Републике Србије - Министарства културе и информисања, Влајковићева 3, Београд и Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“, Таковска 10, Београд МБ: 17644661, ПИБ:104397527, шифра делатности: 6020 - производња и емитовање телевизијског програма.

Поред наведеног достављен је и Пројекат „Дигитализација тв архива РТС за 2021. годину“ и Програм пословања РТС-а (са Планом пословања и Финансијским планом РТС за 2021. годину).

Електронском поштом од 14. маја 2021. године, Подносилац је доставио Пројектовани биланс стања за 2021. годину РТС-а.

Предмет Пријаве

Предмет Пријаве су критеријуми за доделу јавних средстава, у сврху реализације Пројекта дигитализације програмског архива Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“ (у даљем тексту: Пројекат дигитализације). Комисија је на основу документације садржане у Пријави, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања и износа државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

У складу са чланом 8. став 1. тачка 5) а у вези члана 7. Закона о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС“, бр. 83/14, 103/15, 108/16 и 161/20), јавни медијски сервис је дужан да у остваривању јавног интереса обезбеди чување радијских и телевизијских записа као културног наслеђа од националног интереса. Истакнуто је да су одређени кораци у дигитализацији Архива, само основног процеса, урађени у 2017. години, а да је у 2018. години завршена прва фаза дигитализације из Фонда Министарства културе и информисања. У 2019. години почео је са радом Центар за дигитализацију на Сајму.

У циљу наставка поменутих активности, на основу члана 43. Закона о јавним медијским сервисима, Подносилац пријаве је сачинио Предлог одлуке која за циљ има да се омогући

финансирање из буџета Републике Србије и буџета Аутономне Покрајине Војводине, за пројекте намењене развоју нових технологија, дигитализације архива, дигитализације технолошке опреме, развоја нових дистрибутивних сервиса у складу са могућностима које доноси дигитализација, а као део основне делатности јавног медијског сервиса.

У конкретном случају, као давалац државне помоћи у смислу члана 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19, у даљем тексту: Закон) идентификовано је Министарство културе и информисања са седиштем у ул. Влајковићева бр. 3, Београд које закључује уговор о финансирању Пројекта дигитализације, са РТС као корисником државне помоћи.

Према достављеној документацији Подносиоца пријаве, План за 2021-2022. годину у оквиру Пројекта дигитализације обухвата наставак дигитализације свих носача слике и звука, набавку опреме (софтвер и хардвер) за даљу надоградњу система за дигитализацију, дигиталну обраду и складиштење материјала центра за дигитализацију. Поред тога, план активности обухвата креирање нове базе података која треба да обухвата телевизију, радио и ПГП, као и фототеку и картотеку претраживу преко интернета, те наставак дигиталне рестаурације културних телевизијских серија и филмова уз истовремено архивирање и новог програма који се производи.

Конкретно, средства потребна за дигитализацију за 2021. годину укључују средства за набавку уређаја за ултрасонично чишћење филмске траке са пратећом опремом у износу од 20.000.000,00 динара, ангажовање стручних сарадника из области дигитализације и обраде дигитализованих материјала у износу од 40.000.000,00 динара, надоградњу и развој постојећих система за дигитализацију у износу од 35.000.000,00 динара, опрему за студио у центру за дигитализацију Сајам у износу од 35.000.000,00 динара, систем за пројекциону салу у центру за дигитализацију Сајам у износу од 15.000.000,00 динара и за набавку опреме за дигитализацију Радио Београда у износу од 10.000.000,00 динара. Према свему наведеном, за Пројекат дигитализације у 2021. години потребан је укупан износ од 155.000.000,00 динара, за који је из буџета Републике Србије опредељен износ од 105.000.000,00 динара.

Средства су обезбеђена у оквиру Раздела 29.0 - Министарство културе и информисања, шифра директног корисника 11800, шифра функционалне класификације 820 - Услуге културе, Програм - 1204, Пројекат 0010 – Пројектно финансирање јавних медијских сервиса, Економска класификација 424 – Специјализоване услуге.

Саставни део Предлога одлуке, чини Предлог уговора, који између осталог предвиђа обавезу да РТС за потребе реализације Пројекта дигитализације ангажује адекватан број стручних сарадника из области дигитализације и обраде дигитализованих материјала ради дигитализације аудио и визуелне архивске грађе програмског архива РТС.

Истовремено, прописана је и обавеза Подносиоца да обезбеди средства за обављање послова наведених у Предлогу уговора и то у износу од 105.000.000,00 динара, која се преносе једнократно на рачун РТС на основу захтева и спецификације трошкова и која морају бити реализована до 31. децембра 2021. године.

РТС је у обавези да достави извештај о утрошеним средствима у року од 30 дана од дана реализације последње пројектне активности, а најкасније до 31. јануара 2022. године.

Налаз и оцена Комисије:

На 67. седници Савета Комисије, одржаној 26. маја 2021. године, Савет Комисије је на основу података и информација које је доставио Подносилац пријаве оценио постојање државне помоћи и усклађеност државне помоћи са правилима за доделу. У смислу члана 30. става 2. Закона, Савет је утврдио да пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да је предмет Пријаве додела јавних средстава која се додељују у облику субвенције, као инструментом државне помоћи, ради реализације Пројекта дигитализације, Комисија је оцењивала да ли наведена мера представља државну помоћ у смислу члана 3. став 1. Закона, којим је дефинисано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Дакле, да би нека мера представљала државну помоћ потребно је да кумулативно буду испуњени сви наведени критеријуми из члана 3. став 1. Закона, те је, стога, Комисија у овом случају приступила идентификацији испуњености поменутих критеријума.

Додела јавних средстава врши се на основу Предлога уговора. Наиме, Подносилац пријаве са корисником потписује уговор о финасирању којим се преносе јавна средства у облику субвенције, чиме долази до увећања јавних расхода, а корисник стиче економску предност у односу на конкуренте. Имајући у виду да се средства додељују само одређеном кориснику, те да он на тај начин стиче повољније услове од тржишних, Комисија је утврдила да се на такав начин, селективним приступом, може нарушити односно да постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту. С обзиром да се реализација Пројекта дигитализације одвија у сврху обављања основне делатности јавног медијског сервиса, односно пружања услуге која може бити предмет размене са земљама чланицама Европске уније, сматра се да наведена мера утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона, Комисија је утврдила постојање државне помоћи.

Имајући у виду да се средства додељују кориснику РТС у складу са Предлогом уговора, сагласно члану 3. став 3. Закона, ради се индивидуалној државној помоћи која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику.

- Оцена усклађености државне помоћи

Законом о јавним медијским сервисима се уређује рад медијских сервиса, њихова делатност и начела на којима се заснива обављање делатности, јавни интерес који остварују, јавност рада, начин избора органа и њихова надлежност, доношење аката, као и обезбеђивање средстава за рад и начин њиховог финансирања. У складу са наведеним законом као републички јавни сервис одређен је РТС.

Јавни сервис представља независни и самостални правни субјект који, обављањем своје основне делатности, омогућава остваривање јавног интереса у области јавног информисања и пружа опште и свеобухватне медијске услуге које подразумевају информативне, образовне, културне и забавне садржаје намењене свим деловима друштва.

Чланом 3. Закона о јавним медијским сервисима је, даље, дефинисано да је основна делатност јавног сервиса у функцији остваривања јавног интереса и подразумева производњу, куповину, обраду и објављивање радио, телевизијских и мултимедијалних садржаја, нарочито информативних, образовних, културно-уметничких, дечијих, забавних, спортских, верских и других који су од јавног интереса за грађане, а који за циљ имају остваривање људских права и слобода, размену идеја и мишљења, неговање вредности демократског друштва, унапређивање политичке, полне, међунационалне и верске толеранције и разумевања, као и очување националног идентитета српског народа и националних мањина, као и пружање аудио и аудио-визуелних медијских услуга и објављивање електронских издања као услуга од јавног интереса.

Такође, чланом 7. истог закона је дефинисан јавни интерес а у вези са којим је РТС дужан да обезбеди чување радијских и телевизијских записа као културног наслеђа од националног интереса. Када је у питању начин и извор финансирања, чланом 37. тог закона је предвиђено да се основна делатност јавног медијског сервиса финансира из таксе, чија је висина јединствена на целој територији Републике Србије и не може износити више од 500,00 динара¹. Као обавезници плаћања таксе одређена су физичка и правна лица која су корисници мерила електричне енергије по стамбеној јединици, односно пословном простору и, у складу са тим, средства се прикупљају преко Јавног предузећа Електропривреда Србије, а затим се уплаћују на подрачуне јавних сервиса. Поред наведеног, Законом о јавним медијским сервисима је регулисано и финансирање из комерцијалних прихода који се могу користити за суфинансирање основне делатности.

У погледу финансирања основне делатност јавних сервиса, превасходно из таксе, Комисија остаје при оцени изнетој у Решењу број: 401-00-00066/1/2008-01 од 29. маја

¹ Одлуку о утврђивању висине таксе доносе управни одбори јавних сервиса заједнички, на основу анализе нето трошкова обављања основне делатности јавног медијског сервиса, узимајући у обзир нето-корист од комерцијалне експлоатације садржаја произведених у оквиру основне делатности јавног медијског сервиса.

2018. године², као и Решењу број: 401-00-00006/1/2019 од 12. априла 2019. године³, у којима су детаљно описани Закон о јавним медијским сервисима и оцена усклађености истог са правилима за доделу државне помоћи, садржаним како у домаћој, тако и европској правној тековини.

Комисија је у поменутих решењима оценила да финансирање основне делатности јавних медијских установа, у складу са Законом о јавним медијским сервисима, представља државну помоћ која се додељује у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса и која је дозвољена у складу са правилима садржаним у члану 97а став 1. тач. 1) - 3) и члану 97г Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба)⁴.

Међутим, чланом 43. став 1. Закона о јавним медијским сервисима, је предвиђено да се део средстава за финансирање основне делатности јавног медијског сервиса може обезбедити и из буџета Републике Србије. Услов је да предлог пројеката које јавни медијски сервис намерава да реализује у наредној години мора садржати прецизан износ недостајућих финансијских средстава који ће се финансирати из буџета, а који не сме да прелази нето трошкове реализације предвиђеног пројекта, и који је сачињен на основу пројекције наплате таксе и пројекције остваривања комерцијалних прихода.

У том смислу Комисија је нарочито ценила да је у Финансијском плану као саставном делу Програма пословања Јавне медијске установе „Радио-телевизије Србије“ за 2021. годину, у оквиру структуре пројектованих трошкова и прихода РТС за 2021. годину, приказао да су, поред планираних средства која се ће се прикупити по основу таксе, као и осталих прихода, као што су маркетиншки и комерцијални, који служе за финансирање основне делатности РТС, потребна додатна средства из буџета Републике Србије за реализацију Пројекта дигитализације у износу од 105.000.000,00 динара ради реализације Пројекта дигитализације у сврху обављања основне делатности РТС као републичког јавног медијског сервиса.

У складу са Саопштењем Европске комисије о правилима за доделу државне помоћи за јавне радиодифузне услуге тест пропорционалности помоћи је испуњен ако износ јавне накнаде не прелази износ нето трошкова остваривања јавног интереса, узимајући у обзир и остале директне или индиректне приходе од обављања такве делатности којом се остварује јавни интерес⁵.

Имајући у виду да је члан 43. Закона о јавним медијским сервисима условио доделу средстава пројекцијама прихода од наплате такси као и комерцијалних прихода, везујући се искључиво за нето трошкове реализације, а да је Подносилац пријаве истакао да су нето

²<http://www.kkdp.gov.rs/doc/odluke/Resenje-Ministarstvo-kulture-informisanja-naknada-pruzanje-usluga-od-opsteg-ekonomskog-interesa-RTS.pdf>

³http://www.kkdp.gov.rs/doc/odluke/Resenje-APV-Javno-medijska-ustanova-Radio-televizija-Vojvodina-finansiranje_%20delatnosti_kojom_se_ostvaruje_javni_interes_u_oblasti_javnog_informisanja.pdf

⁴ За детаљније образложење видети Решење Комисије број: 401-00-00066/1/2008-01 од 29. маја 2018. године и Решење Комисије број: 401-00-00006/1/2019 од 12. априла 2019. године.

⁵ Communication from the Commission on the application of State aid to public service broadcasting (OJ C 257, 27.10.2009.), одсек 6.5. нето трошкови и прекомерна накнада, а нарочито параграф 71.

трошкови за Пројекат дигитализације у 2021. години у износу од 155.000.000,00 динара, могуће је основано претпоставити да предложени износ од 105.000.000,00 динара не прелази износ неопходан за остваривање јавног интереса из члана 7. у вези члана 8. став 1. тачка 5) Закона о јавним медијским сервисима.

И поред експлицитне забране из члана 45. Закона о јавним медијским сервисима, неопходно је истаћи да се наведена средства не смеју користити за комерцијалне активности РТС, имајући у виду потенцијално нарушавање конкуренције, због чега је неопходно водити одвојено рачуноводство у смислу члана 97г Уредбе како би могло да се провери да није додељена прекомерна накнада и да ли додељену накнаду искључиво користи за пружање услуга од општег економског интереса.

На основу свега наведеног, одлучено је као у тач. I и II диспозитива овог решења.

С обзиром на то да је Савет оцењивао само текст Предлога уговора који се потенцијално може разликовати од коначног текста уговора који ће бити потписан, нарочито у погледу износа помоћи, односно да се такве разлике могу односити на чињенице на којима је Савет засновао своју одлуку одлучено је као у тачки III диспозитива овог решења.

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, Комисија је одлучила као у тачки IV диспозитива.

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац пријаве.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцима државне помоћи, који су у обавези да врше надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Владимир Антонијевић

Доставити:

- Министарство културе и информисања, Влајковићева 3, 11 000 Београд
- архиви.